

6

Natura 2000

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 18 mei 2011 over **Natura 2000**.

De voorzitter:

Ook hier hebben we weer een hele sprekerslijst. Ik verzoek de sprekers vriendelijk binnen de twee minuten spreektijd te blijven.

De heer Koopmans (CDA):

Voorzitter. Afgelopen week zei zelfs wethouder Duivesteijn van Almere: met Natura 2000 is op deze manier niet meer te werken. Het beheerplan dat in concept klaar is, geeft op geen enkele wijze de mogelijkheid voor de stad Almere om aan de slag te gaan. Als zelfs wethouder Duivesteijn van Almere tot die conclusie is gekomen, nadat in tal van regio's in Nederland dezelfde conclusie is getrokken, wordt het tijd voor nieuwe beheerplannen, voor een nieuwe kijk daarop, die aansluit bij de mogelijkheden van de Kaderrichtlijn Water, die aansluit bij het nieuwe beleid in het regeerakkoord, en die aansluit bij de mogelijkheden die de programmatische aanpak stikstof biedt. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het regeerakkoord meldt dat de rek en ruimte binnen de Europese richtlijnen optimaal dienen te worden benut en dat nationale koppen op de Europese regelgeving worden opgespoord en verwijderd;

constaterende dat zolang de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) en de (V)PAS nog niet zijn uitgewerkt, een aantal beheerplannen niet definitief kan worden vastgesteld omdat de stikstofparagraaf in die beheerplannen nog niet kan worden ingevuld;

verzoekt de regering, alle ontwerp-aanwijzingsbesluiten Natura 2000 na te lopen of alleen habitats en soorten zoals vermeld op bijlage I en II worden beschermd en ervoor zorg te dragen dat in alle beheerplannen slechts maatregelen staan opgenomen die rechtstreeks verband houden met de bescherming van de op bijlage I en II opgenomen soorten;

verzoekt de regering voorts, ervoor zorg te dragen dat in de beheerplannen enkel realistische doelen op het gebied van de Kaderrichtlijn Water (KRW) met gebruikmaking van de maximale derogatiemogelijkheid tot 2027 worden opgenomen;

verzoekt de regering tevens, bij de beheerplannen de mogelijkheden van de uitwerking van de PAS en de (V)PAS mee te nemen;

verzoekt de regering vervolgens om inzichtelijk te maken of het tempo van uitvoering van de te nemen maatregelen in verhouding staat tot de sociaaleconomische gevolgen en de daarbij behorende maatschappelijke kosten en zo nodig het tijdpad en de beheerplannen daarop aan te passen;

verzoekt de regering ten slotte, deze operatie voor 1 december 2011 af te ronden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en Lodders. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (32670).

De heer Koopmans (CDA):

Dit is een voor mijn doen buitengewoon lange motie, maar de CDA-fractie vindt dat deze operatie echt snel en anders moet. De regering heeft voor een aantal beleids- en beheerplannen het voortouw. Dat betekent dat regering daarop rechtstreeks invloed heeft.

De voorzitter:

Mijnheer Koopmans, u bent al ver over uw tijd heen. Wilt u gaan afronden?

De heer Koopmans (CDA):

Ik rond absoluut af.

Het ministerie van ELI en het ministerie van I en M hebben voor een aantal beheerplannen het voortouw. In deze motie wordt er direct toe opgeroepen om het anders te doen. Bij een aantal beheerplannen nemen provincies het voortouw en daar gelden de woorden "zorgen dat".

De heer Van Gerven (SP):

Voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het Teeselinkven een aantal natuurypen en diersoorten herbergt die op Europees niveau beschermd worden volgens de rode lijst van de Soorten- en habitatrichtlijn, zoals zwakgebufferde vennen, vochtige en droge heiden, galigaanmoerassen en de zeldzame gevleete witsnuitlibel en Nederland hiervoor speciale internationale verantwoordelijkheid draagt;

overwegende dat de Stichting het Gelders Landschap sinds 1967 geïnvesteerd heeft in dit stukje natuurschoon en dat afvoeren van de Natura 2000-lijst een desinvestering zou betekenen;

overwegende dat het Gelders Landschap, dat van huis uit veelvuldig samenwerkt met boeren, ook rond het Teeselinkven de dialoog en samenwerking met boeren aangaat;

Van Gerven

verzoekt de regering, het Teeselinkven op de Natura 2000-lijst te houden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Gerven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 9 (32670).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in het regeerakkoord vier keer 35 mln. is opgenomen voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS);

van mening dat dit geld zo effectief mogelijk moet worden ingezet op basis van ecologische urgentie – om ernstige achteruitgang of uitsterven van soorten te voorkomen – en op basis van ecologische effectiviteit, waar de inzet van middelen voor natuur het meeste oplevert;

verzoekt de regering, het budget op nationaal niveau te verdelen en dit te doen volgens een onderbouwde ecologische prioriteitstelling en een afweging van ecologische effectiviteit van ingezette middelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Gerven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 10 (32670).

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Voorzitter. Als wij willen dat Oostenrijk de berggeit beschermt en Frankrijk de beer, moeten wij ervoor zorgen dat in Nederland de otter niet uitsterft. Zo simpel is het, maar dit kabinet zet in op een allesbehalve snelle en adequate natuurbescherming. Dit moet snel anders. Dat zei de heer Koopman ook al, maar ik bedoel dit anders. Bij de herijking gaat de verantwoordelijkheid naar de provincie, maar het Rijk blijft – ook voor eventuele juridische procedures – voor "Brussel" verantwoordelijk. Daarom is het van belang dat wij als Kamer weten waar wij aan toe zijn. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering in overleg is met de provincies om te komen tot een herijking van de ruimtelijke invulling en het beheer van de ecologische hoofdstructuur;

overwegende dat de regering op basis van de Europese wetgeving verplicht is om een verslechtering van de kwaliteit van de Natura 2000-gebieden te voorkomen;

van mening dat de ruimtelijke omvang van de herijkte ecologische hoofdstructuur en de beheersmatige beslissingen op het vlak van de vermessing, verdroging en versnippering van belang zijn om een achteruitgang in kwaliteit in de Natura 2000-gebieden te voorkomen;

verzoekt de regering, tegelijk met het conceptbestuursakkoord over de herijking van de ecologische hoofdstructuur de Kamer een onderbouwing te sturen van de aanpak van de Natura 2000-gebieden, waarin wordt aangegeven hoe de kwaliteit verbeterd of in stand gehouden wordt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van Veldhoven, Voortman, Jacobi en Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 11 (32670).

Mevrouw Ladders (VVD):

Voorzitter. Ik ga direct over tot het voorlezen van de moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland een ruimere invulling heeft gegeven aan de te beschermen doelsoorten in het kader van Natura 2000 dan noodzakelijk;

constaterende dat het hanteren van:

- doelen voor habitattypen en habitats van soorten die niet in het betreffende gebied voorkomen;
- doelen als hierboven die in verwaarloosbare mate voorkomen;
- doelen als hierboven die op enigerlei wijze meer dan in verwaarloosbare mate in het gebied voorkomen en niet op standaard dataformulieren zijn vermeld,

onnodig, kostbaar en extra belastend is voor de omgeving, ondernemers en recreanten;

overwegende dat de aanwijzing van bovengenoemde doelen ten koste kan gaan van de werkelijk noodzakelijk te beschermen doelen;

verzoekt de regering, alle bovengenoemde doelen op te sporen en te verwijderen uit de (concept)aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen hierop aan te passen en de Kamer hierover voor 15 oktober 2011 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Lodders

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Lodders. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 12 (32670).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de beheerplanprocessen lang duren en voor veel onzekerheden zorgen;

overwegende dat dit voor een deel volgt uit ongelijke uitvoeringswijzen, steeds wisselende interpretatie van niet helder gedefinieerde begrippen (zoals externe werking, cumulatie en significantie) door bevoegd gezag en projectschrijvers, alsook het gebrek aan inspraak door belanghebbenden bij deze beheerplannen;

verzoekt de regering, de te hanteren begrippen te definiëren in de nieuwe Natuurwet;

verzoekt de regering voorts, voor de volgende generatie beheerplannen inzichtelijk te maken wat de te volgen procedure is en aan welke eisen bevoegd gezag en belanghebbenden moeten voldoen;

verzoekt de regering tot slot, zorg te dragen voor brede inspraak vanuit verschillende belangen (zowel natuur als economie),

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Lodders. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 13 (32670).

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Voorzitter. Bij het debat over Natura 2000 was de PvdA-fractie blij met de reactie van de staatssecretaris. Hij meldde dat hij de gebieden die bijna verworven zijn, wil afmaken, eventueel met onteigening. Ik heb al aangegeven dat ik een heel mooie motie indien, die hopelijk helpt om dat proces sneller te laten verlopen. De motie heeft als titel "Versneld inrichten natuurgebieden". Je zou de motie ook "Please in my backyard" kunnen noemen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de inrichting en realisatie van een aantal natuurgebieden stilligt in afwachting van de aankoop van de laatste hectares;

van mening dat door het versneld aankopen van de laatste hectares die nodig zijn voor afronden en daadwerke-

lijk realiseren van deze natuurgebieden, deze gebieden versneld ingericht kunnen worden en dat dan behalve aan kwalitatief hoogwaardige natuur er ook een impuls wordt gegeven aan de werkgelegenheid;

overwegende dat op deze manier mensen eerder van de natuur kunnen genieten;

verzoekt de regering, versnelling van de realisatie van natuur te realiseren voor zeven gebieden: Dwingelerveld (Drenthe), Springendal (Overijssel), Friesch-Drentse Wold (Friesland), Park Lingezegen (Gelderland), De Peel (Noord-Brabant), Plan Tureluur (Zeeland) en Polder Stein (Zuid-Holland),

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Jacobi, Van Veldhoven, Van Gerven, Ouwehand, Wiegman-van Meppelen Scheppink en Voortman.
Zij krijgt nr. 14 (32670).

Mevrouw Jacobi (PvdA):

De volgende motie gaat over de situatie dat na het debat over Natura 2000 uit NRC Next bleek dat de Europese Commissie met onze regering correspondentie heeft gevoerd over het natuurbeleid. Die correspondentie is opgevraagd, maar die poging stukt. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat tijdens het debat over Natura 2000, dat onder andere ging over de rol van de Europese Commissie en de beoordeling van het kabinetsbeleid ten aanzien van natuur, hierover geen woord is gewijd door de staatssecretaris van ELI;

constaterende dat op basis van de krant (NRC Next) en de beantwoording in het vragenuur door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu correspondentie heeft plaatsgevonden met de Europese Commissie over Natura 2000;

constaterende dat de regering zich andermaal (na Eelde) verschuilt achter het niet kunnen vrijgeven van de briefwisseling voordat toestemming van de Europese Commissie is verkregen;

van mening dat de Kamer juist, volledig en tijdig dient te worden geïnformeerd;

verzoekt de regering, de Kamer tijdig, juist en volledig te informeren over de inhoud van de correspondentie met de Europese Commissie, eventueel zonder direct de correspondentie vrij te geven,

en gaat over tot de orde van de dag.

Jacobi

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Jacobi en Van Veldhoven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 15 (32670).

De heer De Mos (PVV):

Voorzitter. Wij hebben het tijdens het debat over Natura 2000 uitgebreid gehad over de witsnuitlibel. Daarmee gaat het gelukkig erg goed. Jammer alleen dat wij bij de feestvreugde de slachtoffers van Natura 2000, de boeren, vergeten zijn. Organisaties zoals VNO-NCW en LTO stellen dat boerenondernemers hun bedrijf in een Natura 2000-gebied amper kunnen runnen. ZLTO vreest onteigening van landbouwgronden door Natura 2000-beleid. De ontpoldering van de Hedwigepolder, opgelegd door Brussel, zou een precedentwerking kunnen hebben voor onteigening van landbouwgronden in Natura 2000-gebieden. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat grond van agrariërs wordt onteigend in het kader van natuurdoelen;

overwegende dat dit onwenselijk is voor ondernemers, daar zij geen zekerheid hebben als zij in de nabijheid van een Natura 2000- of ehs-gebied willen ondernemen;

overwegende dat onteigening van landbouwgrond op veel weerstand in de samenleving stuit;

verzoekt de regering, te garanderen dat er geen sprake zal zijn van onteigening van landbouwgronden in het kader van natuurdoelen voor nu en in de toekomst,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Mos en Koopmans. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 16 (32670).

De heer De Mos (PVV):

Het was oud-directeur van Natuurmonumenten, de heer Frans Evers, die het goed zag. Natura 2000 toont een maakbaarheidsdenken dat zijn weerga niet kent. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Natura 2000 een door Brussel opgelegd gedrocht is dat Nederland op slot zet en de natuur geen haar beter maakt;

constaterende dat Natura 2000-beleid een maakbaarheidsdenken toont dat zijn weerga niet kent;

verzoekt de regering, de Natura 2000-overeenkomst eenzijdig op te zeggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid De Mos. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 17 (32670).

Mevrouw Jacobi (PvdA):

De heer De Mos dient willens en wetens deze motie in, terwijl er een verdrag ligt tussen de lidstaten van de EU. De heer De Mos weet dat, al zou de hele Kamer hier "ja" tegen zeggen, het gewoon niet kan. Waarom dient hij zo'n motie in?

De heer De Mos (PVV):

In de ogen van de PVV is het zo: kan niet bestaat niet, wil niet ligt ernaast.

Mevrouw Voortman (GroenLinks):

Voorzitter. Ik dien een motie in over biodiversiteitsdoelen, die de staatssecretaris kan beschouwen als steuntje in de rug.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in Europees verband biodiversiteitsdoelen zijn afgesproken;

overwegende dat deze doelen nog niet worden gehaald;

overwegende dat Nederland ook de morele plicht heeft, ervoor te zorgen dat afname van de biodiversiteit stopt;

verzoekt de regering, de noodzakelijke maatregelen te treffen om de teruggang van de biodiversiteit te stoppen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Voortman, Grashoff, Jacobi en Van Veldhoven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 18 (32670).

De vergadering wordt van 21.32 uur tot 21.38 uur geschorst.

Bleker

Staatssecretaris **Bleker**:

Voorzitter. Slechts elf moties. De reactie van de zijde van de regering luidt als volgt.

De motie op stuk nr. 8 van de heer Koopmans en mevrouw Ladders ga ik uitvoeren. Wat wordt verzocht, zie ik als de laatste onderzoeksactiviteit voor de definitieve aanwijzing van de diverse gebieden.

In zijn motie op stuk nr. 9 verzoekt de heer Van Gerven om het Teeselinkven niet te schrappen als Natura 2000-gebied. Deze motie ontraad ik. In onze februaribrief hebben wij argumenten aangedragen waarom het verstandig is om dit wél te doen. Het gebied is niet noodzakelijk voor het realiseren van de Natura 2000-verplichtingen. Alle doelen uit het gebied kunnen elders worden gerealiseerd. We doen als Nederland absoluut wat in Europees verband verplicht is, en op een aantal punten zelfs meer.

Ik kom bij de motie van de heer van Gerven op stuk nr. 10 over de vier keer 30 mln. – dus geen 35 mln. – voor de PAS. Ik laat het oordeel hierover aan de Kamer.

Dan de motie-Van Veldhoven c.s. op stuk nr. 11. Wanneer de herijking van de ecologische hoofdstructuur gereed is, zullen wij onderbouwen hoe daarbinnen de Natura 2000-doelstellingen worden gerealiseerd. Mevrouw Van Veldhoven kan ervan op aan dat die rapportage er dan komt. Er komt dan overigens niet meteen een nieuw plan van aanpak. Dat zit namelijk in de beheerplannen. Dat onderdeel van de motie past hier dus niet zo goed bij. In het kader van de herijking presenteren wij dus de onderbouwing van de wijze waarop de Natura 2000-doelstellingen met de herijkte ehs worden ondersteund en gerealiseerd. De motie beschouw ik daarom als ondersteuning van beleid, met die ene kanttekening dat er geen specifiek plan van aanpak komt.

In de motie van mevrouw Ladders op stuk nr. 12 zit een formeel punt op grond waarvan ik haar moet ontraden. Het derde punt van de constatering is in strijd met de Europese richtlijnen, dus wij kunnen het niet uitvoeren. Ik moet de motie om die reden ontraden, alhoewel ik het met de eerste twee punten eens ben. Het derde punt is echter in strijd met de richtlijnen.

Ik verzoek mevrouw Ladders om zich in het licht van de motie op stuk nr. 13 te heroriënteren. Welk belang kunnen wij hebben bij het wettelijk verankeren van begrippen? Daarmee beperken we onze eigen ruimte en flexibiliteit. Om die reden ontraad ik de motie. Zij maait als het ware onze flexibiliteit en ruimte bij het hanteren van de verschillende begrippen nog verder weg.

Ik kom bij de motie op stuk nr. 14 van mevrouw Jacobi en vele andere groene leden van deze Kamer. Als ik lid van de Kamer was geweest, had ik de motie misschien ook wel ondersteund.

De heer **Van Gerven** (SP):
Ondersteuning van beleid!

Staatssecretaris **Bleker**:

Ik zou zeggen: ondersteuning van provinciaal beleid. Dit is echt iets waarmee de provincies bij de herijking aan de slag moeten. Ik ken een reeks van die gebieden. Ik hoop dat de provincies er op een goede manier invulling aan geven. Het is echter wel aan de provincies om dit te doen. Daarom moet ik de motie ontraden vanuit onze verantwoordelijkheid.

Ik ben zo blij dat de motie over de brief van de Europese Commissie is ingediend. De regering is blij. Ik heb gisteren een gesprek gehad met de Eurocommissaris die over de Vogel- en Habitatrichtlijn gaat. Wij hebben over de Hedwigepolder en al dat soort dingen meer gesproken. In dat gesprek heeft de Eurocommissaris gezegd dat Europa een andere implementatiestrategie wil. Niet meer dat gemillimeter en geboekhoud, maar in coöperatie met de lidstaten implementeren in partnership, waarbij je elkaar ruimte gunt in tijd, in routes, in wegen en in middelen, zonder het inhoudelijke einddoel uit het oog te verliezen. Dat is misschien wel veel interessanter nieuws dan deze brief, want het was ook een brief van een directie. Als de Kamer wil weten hoe de Eurocommissaris dat verder ziet, verwijs ik naar de speech die hij vandaag heeft gehouden over de implementatiestrategie in partnership. Hij heeft de Nederlandse regering gevraagd of zij bereid is om dat met hem als het ware pilotgewijs verder uit te werken. Dat klonk mij als muziek in de oren. Ik hoor van de Kamer wel eens dat ik bang moet zijn voor de Europese Commissie, maar hier hebben we er een partner bij. Niet dat geboekhoud over millimeters en Teeselinkven zus en Teeselinkven zo en de witsnuitlibel dit en witsnuitlibel dat. Nee, in partnership kijken of je de uiteindelijke biodiversiteitsdoelen op een verstandige manier en rekening houdend met de situatie ook in Nederland kunt realiseren. De Eurocommissarissen weten dat alle landen vreselijk krap zitten in geld en dat het heel moeilijk is om het te implementeren. Het is dus veel slimmer om het in partnership te doen in plaats van met juridische procedures, infractieprocedures en wat dan ook te gaan zwaaien. Dat is het nieuws dat ik heb. Wat er in die brief staat? Ik weet het zelfs niet. Ik ontraad aanvaarding van de motie.

De heer De Mos heeft een motie over onteigening ingediend die ook eerder door hem is ingediend. Hij heeft die toen samen met de heer Koopmans ingediend en dat is nu, geloof ik, ook gebeurd. Het standpunt van de regering is hetzelfde als toen. Als het om de laatste hectares gaat – die vaak ook nooit bedrijfsmatig cruciaal zijn – om een gebied af te ronden, vind ik het maatschappelijk gelegitimeerd om die te onteigenen als je de grondeigenaar alles hebt aangeboden in de zin van ruilen – dat zijn soms heel interessante aanbiedingen – of om over te gaan tot particulier natuurbeheer en tot ondersteuning met misschien zelfs meer aangrenzende gronden, maar hij gewoon voet bij stuk blijft houden en geen kant op wil. Ik hoop altijd dat het nooit zo ver komt, maar ik vind het onverstandig om dit middel bij voorbaat uit te sluiten.

De heer De Mos wil de Natura 2000-overeenkomst opzeggen. Dat kan niet. Ik ontraad aanvaarding van de motie. Naar mijn mening hebben we meer aan de route die door de Eurocommissaris wordt ingezet. Ik heb liever een overeenkomst om Natura 2000 in partnerschap uit te voeren dan de overeenkomst om te zetten en allerlei juridische gevechten aan te gaan. Ik ontraad aanvaarding van deze motie.

Ik kom op de motie met nummer 11. Onze inzet is om de Europese biodiversiteitsdoelstellingen te halen en ik zie de in de motie genoemde maatregelen als een ondersteuning van ons beleid. De Eurocommissaris komt daar ook nog met nadere voorstellen over.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA):

Ik heb nog een vraag over de zeven gebieden. Ik weet dat de staatssecretaris het ermee eens is dat men daar versneld aan de slag gaat. De Staat der Nederlanden is eind-

Bleker

verantwoordelijk en de provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. In die verhouding had ik de motie geschreven. Kan de staatssecretaris vanuit die optiek deze motie wel zien als ondersteuning van beleid en die gebieden als een soort voorbeeld beschouwen?

Staatssecretaris Bleker:

Ik vind het lastig om hier nu inhoudelijk op in te gaan, want dan zou ik toch een beetje op de stoel van de provincies gaan zitten. Ik denk dat het merendeel van de gebieden ook prioriteit heeft bij de afzonderlijke provincies. Ik weet het van de heer Munniksma waar het gaat om Drenthe, het Dwingelderveld, en ook van de andere genoemde gebieden. Het is een sympathieke motie, maar het is eigenlijk een motie die meer in een vergadering van het Interprovinciaal Overleg met alle Statenleden zou moeten worden aangenomen dan hier.

Mevrouw Jacobi (PvdA):

Het gaat mij erom dat de Staat der Nederlanden erop aanstuurt. Zou de staatssecretaris mijn motie in het IPO willen inbrengen? Als hij daartoe bereid is, ben ik op zich tevreden.

Staatssecretaris Bleker:

Ja.

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Ik ben erg blij te zien dat ook deze staatssecretaris heeft ontdekt dat Brussel een vriend is en niet iets waar je je tegen moet verzetten. Ik ben heel blij met die positieve signalen. Hij kan zich niet meer herinneren wat er in een brief staat van die zo belangrijke Europese Commissie aan zijn departement. Die zou ik toch nog steeds heel graag willen zien. Belangrijker is misschien een andere vraag. De staatssecretaris was wel bij de Commissaris en hij heeft het over de Hedwigepolder gehad. Hij is wel bekend met wat de Commissaris daarover heeft gezegd. Wat kan hij ons daarover vertellen?

Staatssecretaris Bleker:

Dat de Eurocommissaris zijn filosofie dat je in partnership tot realisatie van je doelen moet komen ook toepaste op de Hedwigepolder en het natuurherstel Westerschelde.

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Vond hij het WCT een voldoende alternatief of niet?

Staatssecretaris Bleker:

Zo concreet hebben wij niet gesproken.

Mevrouw Lodders (VVD):

Ten aanzien van mijn motie op stuk nr. 12 gaf de staatssecretaris aan dat hij zich niet kon vinden in het derde punt omdat dat in strijd zou zijn met de EU-richtlijn. Als ik de motie aanpas en het derde punt weghaal, is dat dan wel het geval?

Wat betreft mijn tweede motie, de motie op stuk nr. 13, gaf de staatssecretaris aan dat de flexibiliteit beperkt wordt. Ik deel dat als je de begrippen omschrijft als een wettelijk minimum. Je zou ze echter ook kunnen omschrijven als een wettelijk maximum. Dan is het een ander verhaal. De staatssecretaris is niet ingegaan op het tweede punt in de motie, namelijk het verzoek aan de regering om zorg te dragen voor brede inspraak vanuit de verschillende belangen. Er zijn te veel voorbeelden waarin ook

grote bedrijven, ik noem Groningen Seaports, niet worden betrokken bij beheerplanprocessen.

Staatssecretaris Bleker:

Het antwoord op de eerste vraag is ja. Ik beschouw de motie als ondersteuning van beleid als het derde punt wordt geschrapt.

Als de begrippen als maximum zouden worden gehanteerd, kan dat je ook beperken. Wij hebben nu juist een systeem bedacht waarbij je, door de gebieden samen te voegen waardoor over grotere gebieden kan worden gesproken, in sommige gebieden misschien juist wat meer doet om het mogelijk te maken en in andere gebieden niets of minder. Ook daar zit weer het probleem in dat je je flexibiliteit kwijtraakt. Ik ben het eens met het laatste punt, namelijk dat die brede inspraak goed gewaarborgd moet zijn.

Mevrouw Lodders (VVD):

Ik zou dan het derde punt uit mijn motie op stuk nr. 12 willen schrappen.

De voorzitter:

De motie-Lodders (32670, nr. 12) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland een ruimere invulling heeft gegeven aan de te beschermen doelsoorten in het kader van Natura 2000 dan noodzakelijk;

constaterende dat het hanteren van:

- doelen voor habitattypen en habitats van soorten die niet in het betreffende gebied voorkomen;
- doelen als hierboven die in verwaarloosbare mate voorkomen,

onnodig, kostbaar en extra belastend zijn voor de omgeving, ondernemers en recreanten;

overwegende dat de aanwijzing van bovengenoemde doelen ten koste kan gaan van de werkelijk noodzakelijk te beschermen doelen;

verzoekt de regering, alle bovengenoemde doelen op te sporen en te verwijderen uit de (concept)aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen hierop aan te passen en de Kamer hierover voor 15 oktober 2011 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 19 (32670).

De heer Koopmans (CDA):

Ik ben buitengewoon tevreden over het oordeel van de staatssecretaris over de motie die door mij en mevrouw

Bleker

Lodders is ingediend. Ik vraag mij echter toch af of hij beseft dat deze niet alleen betekent dat door bijna alle 162 beheerplannen de stofkam en de stofzuiger heen moeten. De overwegingen die erin staan, namelijk de Kaderrichtlijn Water, de maximale derogatie, de sociaaleconomische afweging die de richtlijn met zich meebrengt en de strikte toepassing van de Natura 2000-richtlijn, betekenen dat in tal van die beheerplannen ook de snoeischaar moet worden gehanteerd met het uiteindelijk handhaven van de Natura 2000-doelstellingen.

De voorzitter:

Ik ga er altijd van uit dat een motie zo wordt geformuleerd dat de staatssecretaris haar goed snapt.

Staatssecretaris Bleker:

Dat heb ik allemaal beseft, alleen zou de heer Koopmans een ander verwachtingspatroon kunnen hebben over wat die stofzuiger allemaal aantreft, dan ik. De stofzuiger gaat soms over vloeren die relatief schoon zijn en waar niks op te zuigen is, omdat men al tamelijk realistisch is geweest in het formuleren van doelen en maatregelen. En bij de Kaderrichtlijn Water werkt vanaf het begin een systeem van haalbaar, betaalbaar, maximaal ecologisch potentieel en haalbaar ecologisch potentieel. Daarbij hebben waterschappen enzovoort afwegingen gemaakt om soms juist niet gebruik te maken van de derogatie, omdat het in sommige gebieden slimmer en praktischer is om dingen eerder te realiseren. Die ga ik gewoon als richtsnoer hanteren. Ik ga niet nu ineens zeggen: alle KRW-plannen die er zijn, gaan maximaal naar 2028. Er zijn immers gebieden waar men weloverwogen heeft gekozen om dat juist niet te doen.

De voorzitter:

Mijnheer Koopmans, heel kort, want ik wil deze beraadslagingen nu echt gaan sluiten.

De heer Koopmans (CDA):

Dat bij de uitspraken van de Kamer ook staat dat sociaaleconomische beweging moet plaatsvinden, betekent in de ogen van de CDA-fractie dat alle 162 plannen echt even goed tegen het licht moeten worden gehouden, en bij sommige duurt dat wat langer, bij sommige zal dat heel ingrijpend zijn en over sommige deel ik de opvatting van de staatssecretaris dat dat overzichtelijk zal zijn.

Staatssecretaris Bleker:

Ja, dat is ook zo. Het is niet zo dat ik nu sta te juichen omdat dat allemaal moet gebeuren, want het is nog best een klus – een vette klus, zou mijn zoon zeggen – maar het moet wel even gebeuren. De Kamer wil dat, zo begrijp ik. Dan gaan wij dat op een nuchtere, praktische manier doen.

De voorzitter:

Ik dank de leden van de Kamer en de staatssecretaris voor hun inbreng en de behandeling van dit VAO.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik dank de leden van de Kamer en de staatssecretaris voor hun inbreng en de behandeling van dit VAO.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.